



DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

Łódź, dnia 28 sierpnia 2023 r.

Poz. 7087

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PNIK-I.4131.708.2023 WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

z dnia 22 sierpnia 2023 r.

Rada Powiatu w Wieluniu

Na podstawie art. 79 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1526, z 2023 r. poz. 572)

stwierdzam nieważność:

uchwały Nr LXX/428/23 Rady Powiatu w Wieluniu z dnia 24 lipca 2023 r. w sprawie ustalenia wysokości opłat za zajęcie pasa drogowego dróg powiatowych na obszarze Powiatu Wieluńskiego.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 24 lipca 2023 r. Rada Powiatu w Wieluniu podjęła uchwałę Nr LXX/428/23 w sprawie ustalenia wysokości opłat za zajęcie pasa drogowego dróg powiatowych na obszarze Powiatu Wieluńskiego. Uchwała ta została doręczona organowi nadzoru w dniu 27 lipca 2023 r.

Podjęcie przedmiotowej uchwały budziło wątpliwości organu nadzoru, co spowodowało wszczęcie postępowania nadzorczego i skierowanie do Rady Powiatu w Wieluniu zawiadomienia z dnia 31 lipca 2023 r. znak: PNIK-I.4131.708.2023, w którego uzasadnieniu organ przedstawił swoje zastrzeżenia.

Pismem z dnia 4 sierpnia 2023 r. Przewodniczący Zarządu Powiatu w Wieluniu złożył stosowne wyjaśnienia, które jedynie częściowo zostały uznane przez organ nadzoru za wystarczające.

Organ nadzoru przedstawia następujące stanowisko w sprawie.

Podstawę podjęcia uchwały Nr LXX/428/23 Rady Powiatu w Wieluniu stanowił art. 12 pkt 11 ustawy o samorządzie powiatowym oraz art. 40 ust. 8 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 645 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą. Zgodnie z treścią art. 40 ust. 8 ustawy, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, w drodze uchwały, ustala dla dróg, których zarządcą jest jednostka samorządu terytorialnego, wysokość stawek opłaty za zajęcie 1 m² pasa drogowego. Stawki opłaty, o których mowa w ust. 4 i 6, nie mogą przekroczyć 10 zł za jeden dzień zajmowania pasa drogowego, a stawka opłaty, o której mowa w ust. 5, nie może przekroczyć 200 zł, z tym że w odniesieniu do obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej stawki opłaty, o których mowa w ust. 4 i 6, nie mogą przekroczyć 0,20 zł za jeden dzień zajmowania pasa drogowego, a stawka opłaty, o której mowa w ust. 5, nie może przekroczyć 20 zł. Przepis art. 40 ust. 9 ustawy stanowi natomiast, że przy ustalaniu stawek, o których mowa w ust. 8, uwzględnia się: 1) kategorię drogi, której pas drogowy zostaje zajęty; 2) zajętą część drogi; 3) procentową wielkość zajmowanej szerokości jezdni; 4) rodzaj zajęcia pasa drogowego; 5) rodzaj urządzenia obcego umieszczonego w pasie drogowym. Wskazany wyżej przepis zawiera zamknięty katalog kryteriów, według których możliwe jest zróżnicowanie stawek opłat za zajęcie pasa drogowego. Niedopuszczalne jest zatem uzależnienie w uchwale rady stawek opłat od innych, pozaustawowych czynników.

W ocenie organu nadzoru uchwała Nr LXX/428/23 Rady Powiatu w Wieluniu z dnia 24 lipca 2023 r. w sprawie ustalenia wysokości opłat za zajęcie pasa drogowego dróg powiatowych na obszarze Powiatu Wieluńskiego, narusza prawo w sposób istotny.

W § 4 uchwały Rada postanowiła, że za każdy dzień zajęcia pasa drogowego, o którym mowa w § 1 pkt 3 uchwały ustala się następujące stawki opłaty za 1 m² powierzchni: 1) pasa drogowego zajętego przez rzut poziomy obiektów innych niż wymienione w § 3 uchwały – 2,50 zł; 2) reklamy – 5,00 zł. W ocenie organu nadzoru, Rada Powiatu w Wieluniu nie wypełniła delegacji ustawowej zawartej w art. 40 ust. 8 w związku z art. 40 ust. 6 ustawy, ponieważ w § 4 uchwały nie określiła stawki opłaty za zajęcie pasa drogowego, w celu o którym mowa w art. 40 ust. 2 pkt 3 ustawy (tj. umieszczenia w pasie drogowym urządzeń obcych innych niż wymienione w pkt 2 oraz reklam) – w odniesieniu do obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej. Wskazane przepisy ustawy nakładają na radę powiatu obowiązek ustalenia dla dróg, których powiat jest zarządcą, wysokości stawek opłat za zajęcie 1 m² pasa drogowego w celu umieszczenia w pasie drogowym urządzeń obcych innych niż liniowe urządzenia obce, również w odniesieniu do obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej. Dodatkowo ustawodawca zastrzegł, że stawka takiej opłaty za jeden dzień zajmowania pasa drogowego nie może przekroczyć 0,20 zł. Brak określenia w § 4 uchwały ww. opłaty oznacza niewyczerpanie zakresu przedmiotowego przekazanego przez ustawodawcę do uregulowania w drodze uchwały i skutkuje istotnym naruszeniem prawa. Co więcej, rezultatem opisanego zaniechania legislacyjnego jest konieczność stosowania, w odniesieniu do obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej, stawki opłaty ustalonej w § 4 pkt 1 uchwały – w wysokości 2,50 zł, co jest niezgodne z brzmieniem art. 40 ust. 8 w związku z art. 40 ust. 6 ustawy. Stosownie bowiem do tych przepisów stawka opłaty, o której mowa w art. 40 ust. 6 ustawy, nie może przekroczyć 10 zł za jeden dzień zajmowania pasa drogowego z tym, że w odniesieniu do obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej stawka tej opłaty nie może przekroczyć 0,20 zł za jeden dzień zajmowania pasa drogowego. Ustalając zatem w § 4 pkt 1 uchwały jedną stawkę opłaty w przypadku zajęcia pasa drogowego przez rzut poziomy obiektów innych niż wymienione w § 3 uchwały w wysokości 2,50 zł, Rada przekroczyła dopuszczalną stawkę tj. 0,20 zł, wskazaną przez ustawodawcę dla obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej, czym naruszyła prawo w sposób istotny. Zgodnie z ugruntowanym orzecznictwem sądowno-administracyjnym, niepełny i nieprawidłowy sposób realizacji delegacji ustawowej skutkować musi stwierdzeniem nieważności uchwały w całości. Pominięcie przez radę powiatu któregoś z wymienionych elementów skutkuje bowiem brakiem pełnej realizacji upoważnienia ustawowego i ma istotny wpływ na ocenę zgodności z prawem podjętej uchwały, co potwierdzają np. wyroki WSA w Łodzi: z dnia 6 maja 2021 r., sygn. akt III SA/Łd 76/21; z dnia 27 maja 2021 r., sygn. akt III SA/Łd 1101/20; z dnia 9 września 2021 r., sygn. akt III SA/Łd 145/21.

Rada Powiatu w Wieluniu w § 3 pkt 4 uchwały postanowiła, że za umieszczenie w pasie drogowym liniowych urządzeń obcych, takich jak urządzenia wodociągowe i kanalizacyjne stosuje się stawki w wysokości 50% stawek określonych w § 3 pkt 1 i 2 uchwały. W ocenie organu nadzoru regulacja powyższa nie wypełnia delegacji ustawowej zawartej w art. 40 ust. 8 w związku z ust. 5 ustawy. Zauważyć należy, że postanowienie o stawce „w wysokości 50%” jest niezgodne z treścią ww. przepisów ustawy, ponieważ nie wskazuje wprost konkretnej kwoty (stawki), którą należy ponieść w przypadku umieszczenia w pasie drogowym urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Łodzi w wyroku z dnia 28 stycznia 2021 r., sygn. akt III SA/Łd 776/20 orzekł, że Rada przy określaniu stawek za zajęcia pasa drogowego powinna posługiwać się konkretnymi kwotami, które nie przekraczają kwot maksymalnych. W tym zakresie uchwała musi być jasna i precyzyjna. Potencjalny zobowiązany nie może domyślać się jaką stawkę opłaty będzie musiał ponieść. Sąd podkreślił, że skoro w przepisie art. 40 ust. 8 ustawy wprost wskazano, że organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, w drodze uchwały, dla dróg, których zarządcą jest jednostka samorządu terytorialnego, ustala wysokość stawek opłaty za zajęcie 1 m² pasa drogowego – to nie stanowi wypełnienia delegacji ustawowej procentowe określenie wysokości stawek za zajęcie pasa drogowego.

Reasumując, uchwała Nr LXX/428/23 Rady Powiatu w Wieluniu z dnia 24 lipca 2023 r., w istotny sposób narusza prawo tj.: art. 40 ust. 8 i 9 ustawy o drogach publicznych, co powoduje konieczność stwierdzenia nieważności uchwały w całości.

Stosownie do treści art. 79 ust. 1 ustawy o samorządzie powiatowym, uchwała organu powiatu sprzeczna z prawem jest nieważna. O nieważności uchwały w całości lub w części orzeka organ nadzoru w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia jej doręczenia organowi nadzoru. Wobec powyższego wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego jest uzasadnione i należało orzec jak na wstępie.

Rozstrzygnięcie nadzorcze może zostać zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi (90-434 Łódź, ul. Piotrkowska 135) za pośrednictwem Wojewody Łódzkiego, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia. Skargę wnosi się w dwóch egzemplarzach.

Wojewoda Łódzki

Karol Młynarczyk

Do wiadomości:

Zarząd Powiatu w Wieluniu